

УДК 159.9

DOI <https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2026-10.31>

Оксана СЛОБОДИСЬКА

кандидат історичних наук, доцент,

доцент кафедри психології,

Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету

o.slobodyska@vtei.edu.ua

ORCID: 0000-0001-9708-2679

ЕВОЛЮЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ МАСКУЛІННОСТІ В МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Анотація. Мета статті полягає в дослідженні динаміки психологічних моделей маскулінності на прикладі образів головних героїв довготривалого телесеріалу «Midsomer Murders» («Суто англійські вбивства») та окресленні особливостей їхнього сприйняття (рецепції) в українському соціокультурному контексті. **Методологія** дослідження ґрунтується на поєднанні історико-психологічного (принцип розвитку, зв'язку історії психології з культурою та медіа, системності) та гендерного (концепція гегемонної та підпорядкованої маскулінності; теорія напруги гендерної ролі; концепція «природної маскулінності» та ін.) підходів із методами системно-структурного, компаративного аналізу та контент-аналізу медійного дискурсу. **Наукова новизна** полягає в тому, що на основі застосування контент-аналізу емпіричних параметрів серіалу та вивчення праць вітчизняних і зарубіжних дослідників здійснено аналіз еволюції маскулінності від традиційної (патріархальної) до нової (психологізованої) моделі та розкрито специфіку її впливу на трансформацію гендерних уявлень і сімейних патернів українського глядача в умовах пострадянського розвитку й сучасного воєнного стану. **Висновки.** Довготривалий європейський медіаконтент виступив для українського соціуму, що перебував у стані хронічної кризи чоловічої самоідентифікації («чоловік у кризі»), агентом «м'якої психотерапії» та ресоціалізації. Через механізми проєкції та ідентифікації українські глядачі засвоювали егалітарні моделі поведінки, залученого батьківства та емоційної відкритості, що розмивало деструктивні пострадянські стереотипи. Водночас аналіз сучасного соціокультурного дискурсу в умовах російсько-української війни фіксує процеси ре-патріархалізації та суспільної стигматизації чоловіків, що підтверджує нелінійний характер еволюції гендерного порядку в Україні.

Ключові слова: маскулінність, гендерна ідентичність, медійний дискурс, рецепція, егалітарний шлюб, криза маскулінності, стигматизація.

Oksana SLOBODYSKA

Candidate of Historical Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Psychology,

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of State University of Trade and Economics

o.slobodyska@vtei.edu.ua

ORCID: 0000-0001-9708-2679

EVOLUTION OF PSYCHOLOGICAL MODELS OF MASCULINITY IN THE MEDIA DISCOURSE OF THE LATE 20TH – EARLY 21ST CENTURIES: EUROPEAN EXPERIENCE AND UKRAINIAN CONTEXT

Abstract. The purpose of the article is to investigate the dynamics of psychological models of masculinity on the example of the main characters' images in the long-running TV series Midsomer Murders and to outline the features of their perception (reception) in the Ukrainian socio-cultural context. **The research methodology** is based on a combination of historical-psychological (the principle of development, the connection of the history of psychology with culture and media, and systematicity) and gender (the concept of hegemonic and subordinate masculinities; the gender role strain theory; the concept of «natural masculinity», etc.) approaches, using the methods of systemic-structural, comparative analysis, and content analysis of media discourse. **The scientific novelty** lies in the fact that, through the content analysis of the empirical parameters of the series and the examination of works by domestic and foreign scholars, a comprehensive

© О. Слободиська, 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

analysis of the evolution of masculinity from traditional (patriarchal) to new (psychologised) models is carried out, and the specificity of its influence on the transformation of gender representations and family patterns of Ukrainian viewers in the conditions of post-Soviet development and the modern state of war is revealed. **Conclusions.** Long-term European media content acted as an agent of «soft psychotherapy» and resocialisation for Ukrainian society, which was in a state of chronic crisis of male self-identification («man in crisis»). Through the mechanisms of projection and identification, Ukrainian viewers internalised egalitarian models of behavior, involved fatherhood, and emotional openness, which dissolved destructive post-Soviet stereotypes. At the same time, the analysis of modern socio-cultural discourse under the conditions of the Russian-Ukrainian war detects the processes of re-patriarchalisation and social stigmatisation of men, which confirms the non-linear nature of the evolution of the gender order in Ukraine.

Key words: masculinity, gender identity, media discourse, reception, egalitarian marriage, crisis of masculinity, stigmatisation.

Постановка проблеми. Трансформація соціокультурного простору на зламі XX–XXI століть суттєво позначилася на змісті чоловічої гендерної соціалізації, деконструючи класичні уявлення про чоловічу ідентичність. Сучасний чоловік опинився в ситуації співіснування традиційних патріархальних вимог та нових егалітарних цінностей.

У зв'язку з цим у соціогуманітарних науках активно дискутується явище «кризи маскулінності». При розгляді цього феномену вбачається за доцільне спиратися на пропозицію Т. Бурейчак [1] розрізняти кризу визначення маскулінності як концепту на теоретичному рівні, її соціальний рівень конструювання, а також феномен «чоловіка в кризі», пов'язаний із суб'єктивними труднощами самоідентифікації та необхідністю адаптації до швидкоплинних соціальних умов. Цю кризу самоідентифікації в гендерній психології трактують як конфлікт між внутрішніми компонентами маскулінної ідентичності (уявленнями, самооцінкою, індивідуальними поведінковими патернами) та її зовнішніми нормативними орієнтирами (суспільними еталонами, стереотипами, ролями). З огляду на це, особливої актуальності набуває аналіз та психологічне переосмислення провідних теоретичних моделей дослідження маскулінної ідентичності чоловіка крізь призму їхньої трансляції у масовому медіапросторі.

Аналіз джерел та останніх досліджень. Питання медіапсихології, гендерної психології та трансформації чоловічих ролей досліджували такі вчені, як Д. Гонтлетт, Р. Коннелл (концепція гегемонної маскулінності) [6], а також українські дослідники гендеру – Т. Говорун, О. Кікінежді [3], Н. Лавриненко [4]. Систематизація методологічних підходів до аналізу маскулінної ідентичності як базової структури Я-концепції представлена у розвідці

українського дослідника Ю. Чернова [5], який виокремлює чотири провідні моделі: психоаналітичну, соціального научіння, соціально-конструктивістську та феміністичну. Це дослідження спирається на запропоновану автором класифікацію, переносячи її у площину аналізу еволюції чоловічих образів у сучасному медіадискурсі.

Особливе місце в аналізі психологічних установок суспільства посідає медіапростір. Телевізійний контент, зокрема довготривалі художні проєкти (серіали), не просто віддзеркалює соціокультурні зміни, а виступає потужним інструментом формування та трансформації психологічних установок суспільства. Дослідження маскулінності в її історичній динаміці дає змогу простежити зміну наукових парадигм на стику історії психології та гендерної психології.

Популярність британського детективного серіалу «Midsomer Murders» («Суто англійські вбивства») [7] на провідних українських телеканалах (НТН, Enter-фільм) протягом понад двадцяти років свідчить про глибокий запит вітчизняної аудиторії на трансляцію європейських соціокультурних моделей. Це робить ретроспективний аналіз гендерних трансформацій у межах цього телевізійного дискурсу актуальним не лише для західного, а й для українського суспільства, оскільки глядач протягом тривалого часу спостерігав за еволюцією соціальних ролей на екрані паралельно з трансформаційними процесами у власному соціумі.

Мета статті – проаналізувати динаміку психологічних моделей маскулінності на прикладі образів головних героїв серіалу «Midsomer Murders» та окреслити особливості їхнього сприйняття (рецепції) в українському соціокультурному контексті крізь призму історико-психологічного та гендерного підходів.

Виклад основного матеріалу. Масштабність та глибину соціокультурного впливу телевізійного дискурсу серіалу «Midsomer Murders» за мотивами книг К. Грем унаочнює його кількісний вимір. Протягом понад чверті століття в ефір вийшло понад 140 серій (розподілених на 24 сезони), які транслювалися у більш ніж 200 країнах світу, збираючи рекордну глобальну аудиторію (лише у Великій Британії кожен серію на екранах ITV стабільно переглядали від 6 до 10 мільйонів глядачів, а загальна світова аудиторія сягає сотень мільйонів осіб). В Україні, за даними медіапанелей, серіал входив до трійки найпопулярніших закордонних детективних продуктів у денному та вечірньому слотах телеканалів «НТН» та «Enter-фільм», залучаючи до екранів мільйони українських сімей та утримуючи стабільно високу частку глядацької аудиторії [10].

На особливу увагу заслуговує той факт, що вплив серіалу не обмежився епохою традиційного лінійного телебачення. Сьогодні, після завершення 24-го сезону (грудень 2023 року) та в очікуванні нових серій, значна частина українських та світових глядачів продовжує самостійну ресоціалізацію та індивідуальний перегляд проєкту через цифрові платформи, зокрема YouTube та спеціалізовані стримінгові сервіси. Це свідчить про довготривалий кумулятивний ефект впливу цього медіапродукту на формування соціокультурних уявлень сучасних поколінь.

Як показано в таблиці 1, структурування емпіричного матеріалу дозволяє чітко розмежувати два вектори еволюції маскулінності.

Межа між етапами проходить по 81-й серії (завершення 13 сезону), що дає змогу порівняти солідний та репрезентативний масив медіаданих. Особливістю Етапу I є фокусування на традиційних патріархальних патернах у межах класичного лінійного телебачення. Натомість Етап II, який триває і сьогодні після завершення 24-го сезону в грудні 2023 року, демонструє адаптацію образу емпатичного чоловіка-психолога до умов конвергентних медіа. Сучасний самостійний перегляд серіалу українськими та світовими глядачами через цифрові платформи (зокрема YouTube) забезпечує тривалий кумулятивний ефект впливу цих моделей на гендерну свідомість суспільства.

Аналіз трансформації образу головного персонажа у довготривалому телевізійному дискурсі серіалу дозволяє наочно простежити зміну наукових та суспільних парадигм у розумінні чоловічої гендерної соціалізації. Зміна головного інспектора – від Тома Барнабі (сезони 1–13) до його двоюрідного брата Джона Барнабі (з 14 сезону) – є чітко фіксованим психологічним зсувом від традиційної (гегемонної) до нової (психологізованої, егалітарної) маскулінності, що відбувався в європейському просторі на зламі XX–XXI століть.

Для систематизації результатів дослідження та унаочнення виявленого історико-психологічного зсуву було здійснено зіставлення ключових особистісних параметрів обох персонажів. Порівняльний аналіз охоплював базові виміри структури ідентичності: від домінуючого психотипу та способів емоційної

Таблиця 1

Етапи та емпіричні параметри телесеріалу «Midsomer Murders»

Параметр аналізу	Етап I (Том Барнабі)	Етап II (Джон Барнабі)
Хронологічні межі	1997–2011 рр. (сезони 1–13)	з 2011 р. – дотепер (сезони 14–24+)
Обсяг вибірки для аналізу	81 серія (епізоди 1–81)	60+ серій (епізоди 82–140+)
Провідний виконавець ролі	Джон Неттлз (John Nettles)	Ніл Даджен (Neil Dudgeon)
Офіційний статус у серіалі	Старший інспектор (суперинтендант)	Старший інспектор (з дипломом психолога)
Глобальне охоплення аудиторії	Трансляція у 200+ країнах світу; середня аудиторія в УК – 6–10 млн глядачів на епізод	Трансляція у 200+ країнах світу; середня аудиторія в УК – 6–10 млн глядачів на епізод
Особливості дистрибуції в Україні	Лінійне телебачення (телеканали «НТН», «Enter-фільм»)	Конвергентні медіа (ТБ, YouTube-платформи, стримінгові сервіси)
Поточний статус виробництва	Етап завершено	Триває (24-й сезон завершено у грудні 2023 р.)

саморегуляції до поведінкових проявів у професійній (модель управління) та приватній (родинні ролі) сферах. Узагальнені результати цього порівняння, що демонструють перехід від інструментальних патріархальних приписів до егалітарно-партнерських стандартів, представлено в таблиці 2.

Представлені в Таблиці 2 дані дають змогу детально експлікувати психологічну специфіку переходу між двома соціокультурними моделями маскулінності. Зіставлення параметрів унаочнює, що еволюція чоловічого образу відбувалася за вектором демілітаризації та гуманізації особистісного профілю.

Якщо Етап I (Том Барнабі) репрезентує традиційну модель, орієнтовану на емоційну ригідність та збереження патріархального авторитету через ієрархічний контроль, то Етап II (Джон Барнабі) демонструє альтернативний варіант – «природну маскулінність» із високим рівнем емоційного інтелекту. Особливого значення набуває зміна методу пізнання світу: інтуїтивно-життєвий підхід та опора на класичну логіку старшого інспектора трансформуються у наукову психологічну методологію його наступника.

На міжособистісному рівні цей зсув виражається у руйнуванні жорсткого поділу гендерних ролей у сім'ї та переході від авторитарного наставництва до егалітарного коучингу в професійній діяльності. Таким чином, Таблиця 2 фіксує не просто зміну персонажів, а глибинну психологічну перебудову чоловічого «Я» в європейському медійному дискурсі, де емпатія, рефлексія та залучене батьківство легітимізуються як нові нормативні стандарти мужності.

Трансляція телесеріалу «Midsomer Murders» («Суто англійські вбивства») на українських телеекранах (починаючи з кінця 1990-х і протягом 2000-х та 2010-х років) збіглася з періодом глибоких соціокультурних та геополітичних трансформацій в Україні. Рецепція (психологічне сприйняття та засвоєння) цього медіапродукту вітчизняним глядачем відбувалася в умовах вираженого соціокультурного розриву. Зіткнення західноєвропейського екранного наративу та пострадянської психологічної реальності створило унікальний феномен, де закордонний детектив виступив не просто розважальним контентом, а агентом «м'якої» психотерапії та ресоціалізації для українського суспільства.

Зіткнення європейського медійного наративу з пострадянською дійсністю відбувалося в умовах вираженого конфлікту між внутрішніми компонентами маскулінності (самооцінкою, емоційною сферою) та нав'язаними соціумом деструктивними стереотипами, що визначає стан «чоловіка в кризі», описаний у працях українських дослідників [5]. Ця «криза маскулінності» в Україні наприкінці XX століття була спровокована двома потужними факторами: деструктивними пострадянськими поведінковими патернами та затяжними економічними кризами періоду розбудови незалежності.

В українському суспільстві того часу домінували дві полярні, але однаково деструктивні моделі чоловічої поведінки:

1. Культ «силовика» (криміналізована/авторитарна маскулінність): Медіапростір та реальне життя були перенасичені культом фізичної сили,

Таблиця 2

Порівняльна характеристика психологічних моделей маскулінності головних героїв телесеріалу «Midsomer Murders»

Психологічний параметр	Традиційна маскулінність (Том Барнабі)	Нова/Психологізована маскулінність (Джон Барнабі)
Базовий психотип	Раціональний, інструментальний, емоційно стриманий.	Емпатичний, експресивний, рефлексивний.
Ставлення до емоцій	Емоційна ригідність, витіснення вразливості, контроль.	Високий \$EQ\$, вербалізація почуттів, відкритість до діалогу.
Модель управління	Авторитарно-ієрархічна, патріархальне наставництво.	Партнерська, коучингова, колегіальна.
Роль у сім'ї	Головний годувальник, патріарх, емоційно дистанційований центр.	Рівноправний партнер, залучений батько, розділений побут.
Метод пізнання світу	Накопичений життєвий досвід, інтуїція, класична логіка.	Наукова психологічна методологія, аналіз мотивів і травм.

агресії та жорсткого домінування. Уособленням «успішного чоловіка» виступав образ «суворого оперативника» з популярних тоді пострадянських телесеріалів. Раціональність замінялася тиском, а емоційна сфера зводилася до демонстрації гніву чи зневаги.

2. Інфантилізація та депресивний синдром «втраченого годувальника»: Економічний колапс 1990-х років позбавив мільйони українських чоловіків традиційної патріархальної ролі (забезпечуваного центру родини). Нездатність адаптуватися до нових ринкових умов призвела до масової невротизації, алкоголізації, психологічного відсторонення від виховання дітей та інфантилізації чоловічого населення. Натомість українські жінки були змушені перебрати на себе функцію економічного виживання (феномен жіночої трудової міграції та мікропідприємництва), що зруйнувало традиційні сімейні ієрархії, але не сформувало здорових партнерських взаємин.

На тлі агресивного вітчизняного медіа-контенту та побутової напруги серіал «Суто англійські вбивства» став для українського глядача так званим безпечним психологічним простором. Ідилічні пейзажі англійського села, розмірений темп оповіді та інтелектуальний характер розслідувань виконували компенсаторну функцію, знижуючи рівень тривожності аудиторії.

Головне завдання, яке несвідомо виконував цей серіал у психіці українського глядача – це презентація альтернативного батьківського та чоловічого архетипу. Замість звичного екранного насильства, українці побачили детективів, які вирішують конфлікти силою інтелекту й логіки, поважають особистісні кордони інших людей та не сприймають жінку як об'єкт домінування. Повага, з якою Том, а згодом і Джон Барнабі ставилися до жінок, входила у гострий когнітивний дисонанс із пострадянською практикою побутового сексизму та психологічного тиску.

Особливе значення для трансформації психологічних установок українського суспільства мала демонстрація внутрішньосімейного життя головних героїв. Для української аудиторії британський детектив відкрив психологічні переваги егалітарного (рівноправного) союзу.

Зокрема, образ Джона Барнабі у пізніх сезонах став наочним психологічним інструментом

легітимізації концепту залученого батьківства. Український глядач-чоловік отримував позитивне підкріплення того, що турбота про немовля, прогулянки з візочком, приготування вечері чи виконання хатніх обов'язків разом із дружиною не зменшують його маскулітності, а навпаки – є ознакою особистісної зрілості, психологічної сили та емоційного здоров'я. Жіноча аудиторія отримувала еталонні патерни поведінки, у яких жінка може бути успішним професіоналом, не жертвуючи повагою у шлюбі.

У сучасних міжнародних дослідженнях медійного дискурсу України концепція соціокультурної ієрархії маскулінностей Р. Коннелл застосовується для деконструкції образів «гегемонного героя-захисника» та «підпорядкованого ухилянта», що ілюструє динаміку нормативних вимог до чоловічої ідентичності під час кризи. Аналізуючи передумови трансформації чоловічих ролей, дослідники відзначають, що пострадянський простір України тривалий час перебував під впливом «неотрадиційного відродження» гендерних відносин, де радянські деформації сімейних структур призвели до тривалої кризи чоловічої ідентичності та потреби у конструюванні нових моделей маскулінності [9].

Якщо у мирний період трансляція європейського медіаконтенту сприяла еволюції українського соціуму в бік «м'якої», психологізованої маскулінності та егалітарного партнерства [3], то в умовах повномасштабного збройного конфлікту спостерігається зворотна тенденція. Як доводить С. Роуз, сучасний офіційний та медійний дискурс в Україні знову репродукує звужені, традиційні мілітаризовані воєнні ролі для чоловіків, створюючи певний когнітивний дисонанс із загальним євроінтеграційним вектором розвитку гендерного порядку країни. Реалії воєнного часу знову актуалізують проблему тиску зовнішніх жорстких нормативних рамок на чоловічу ідентичність в Україні, репродукуючи процеси суспільної стигматизації чоловіків, які не відповідають канону «гегемонного захисника» [9].

Таким чином, рецепція європейських моделей маскулінності на прикладі серіалу «Midsomer Murders» в Україні мала характер прихованого психологічного впливу. Серіал успішно експлуатував механізм ідентифікації:

глядач підсвідомо прагнув бути схожим на раціонального, шанованого та психологічно стабільного британського інспектора. Це поступово розмивало пострадянські патерни «токсичної» маскулінності та готувало внутрішнє психологічне підґрунтя українського суспільства до сприйняття егалітарних, європейських цінностей. Проте російсько-українська війна та реалії воєнного часу продемонстрували крихкість цих надбань, активувавши процеси ре-патріархалізації у медійному та державному дискурсі.

Висновки.

1. Медійний дискурс кінця XX – початку XXI століття зафіксував і прискорив важливий історико-психологічний перехід від жорсткої патріархальної маскулінності до емпатичної, психологізованої та гнучкої моделі чоловічої ідентичності. На прикладі еволюції образів детективів Тома та Джона Барнабі в серіалі «Midsomer Murders» наочно продемонстровано зсув наукової та суспільної парадигми від емоційної ригідності та нормативної алекситимії до високого емоційного інтелекту, егалітарного партнерства у шлюбі та залученого батьківства.

2. Для пострадянського українського суспільства, яке перебувало у стані глибокої гендерної самоідентифікаційної кризи («чоловік у кризі»), тривала трансляція європейського медіапродукту відіграла роль «м'якої психотерапії» та ресоціалізації. Через психологічні механізми проєкції та ідентифікації український глядач засвоював нові егалітарні патерни поведінки, що сприяло розмиванню тоталітарних гендерних стереотипів та поступовій адаптації до європейських психологічних стандартів міжособистісної взаємодії.

3. Водночас аналіз сучасних соціокультурних умов вказує на нелінійний характер цієї

еволюції. В екзистенційних умовах воєнного стану в Україні медійний та державний дискурс зазнає ре-патріархалізації, знову репродукуючи традиційні мілітаризовані воєнні ролі для чоловіків та маргіналізуючи гнучкі й егалітарні моделі чоловічого «Я». Це створює новий когнітивний дисонанс у суспільній свідомості та потребує подальших фундаментальних досліджень на стику історії психології, соціології та гендерної психології.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у проведенні якісного та кількісного емпіричного аналізу особливостей сприйняття сучасних медійних наративів українською аудиторією в контексті ре-патріархалізації суспільної свідомості. Доцільним є розширення міждисциплінарного поля розвідок на стику медіапсихології, соціології та гендерних студій задля дослідження динаміки чоловічої ідентичності під впливом екзистенційної кризи воєнного часу. Окрему увагу варто приділити розробці психологічних технологій підтримки ментального здоров'я та гармонізації Я-концепції чоловіків у період повоєнного відновлення.

Використання генеративного штучного інтелекту під час підготовки рукопису: під час підготовки та оформлення цієї праці автором було залучено інструменти генеративного штучного інтелекту, зокрема велику мовну модель Gemini (Google, 2026). Штучний інтелект використовувався для технічно-допоміжних завдань: стилістичного редагування та мовної корекції окремих фрагментів тексту, розширення анотації до нормативного обсягу. Авторка критично переглянула, відредагувала і верифікувала увесь згенерований та скоригований матеріал і несе повну відповідальність за зміст та остаточний текст цієї публікації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бурейчак Т. Соціологія маскулінності. Львів «Магнолія-2006». 2011. 142с. URL: <https://stmm.in.ua/archive/ukr/2011-1/8.pdf>
2. Глосарій і тезаурус Європейського інституту з гендерної рівності / ред. кол. М. Бабак, О. Давліканова, М. Дмитрієва, М. Козир, Л. Компанцева, К. Левченко, М. Скорик, О. Суслова ; оновл. вид. Київ : Вістка, 2021. 170 с.
3. Гендерні дослідження: прикладні аспекти : монографія / В. П. Кравець, Т. В. Говорун, О. М. Кікінежді та ін. ; за наук. ред. В. П. Кравця. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2013. 448 с.
4. Лавріненко Н. Гендерні відносини в українській родині. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2010. № 1. С. 138–162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stmm_2010_1_11

5. Чернов Ю.О. Аналіз провідних теоретичних моделей дослідження маскулінної ідентичності чоловіка. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. Том 33 (72) № 1 2022. С. 74–80. DOI <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.1/12>
6. Connell R. W. *Masculinities*. 2nd ed.- niversity of California Press Berkeley and Los Angeles, California Copyright© R. W. Connell 1995, 2005. p. 362
7. «Midsomer Murders» («Сутю англійські вбивства») URL: <https://uaserials.com/1476-suto-angliyski-vbivstva.html>
8. Parental involvement by US fathers : Levels, sources, and consequences / Joseph H. Pleck, Brian P. Masciadrelli / The role of father in child involvement. / ed. by M.E. Lamb. 4 th ed. New York : John Wiley, 2003. P. 222–271.
9. Rose S. Nation of heroes: state stigmatisation of Ukrainian men who flee the war. *Critical Studies on Security*. 2024. Vol. 14, No. 1. P. 112–132. DOI: <https://doi.org/10.1080/21624887.2024.2398848>
10. All3Media International. (n.d.). *Midsomer Murders: Our global brand*. Retrieved from. URL: <https://all3mediainternational.com/brand/1/midsomer-murders>

REFERENCES:

1. Bureychak, T. (2011). *Sotsiologhiia maskulinnosti [Sociology of masculinity]*. Lviv: Mahnoliia-2006. [in Ukrainian]
2. Babak, M., Davlikanova, O., Dmytrieva, M., Kozyr, M., Kompantseva, L., Levchenko, K., Skoryk, M., & Suslova, O. (Eds.). (2021). *Hlosarii i tezaurus Yevropeiskoho instytutu z gendernoi rivnosti [Glossary and thesaurus of the European Institute for Gender Equality]* (Updated ed.). Kyiv: Vistka. [in Ukrainian]
3. Kravets, V.P., Hovorun, T.V., Kikinezhdi, O.M. et al. (2013). *Genderki doslidzhennia: prykladni aspekty [Gender studies: applied aspects]: monohrafiia*. Ternopil: Navch. knyha – Bohdan. [in Ukrainian]
4. Lavrynenko, N. (2010). Genderki vidnosyny v ukrainskii rodyini [Gender relations in the Ukrainian family]. *Sotsiologhiia: teoriia, metody, marketynh – Sociology: Theory, Methods, Marketing*, (1), 138–162. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/stmm_2010_1_11 [in Ukrainian]
5. Chernov, Yu.O. (2022). Analiz providnykh teoretychnykh modelei doslidzhennia maskulinnoy identychnosti cholovika [Analysis of leading theoretical models of the study of men's masculine identity]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Serii: Psykholohiia – Scientific Notes of Taurida National V.I. Vernadsky University. Series: Psychology*, 33(72), No. 1, 74–80. DOI: <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.1/12> [in Ukrainian]
6. Connell, R.W. (2005). *Masculinities* (2nd ed.). Berkeley and Los Angeles, California: University of California Press [in English]
7. Midsomer Murders [Midsomer Murders (Suto anhliyski vbyvstva)]. Retrieved from <https://uaserials.com/1476-suto-angliyski-vbivstva.html> [in Ukrainian]
8. Pleck, J.H., & Masciadrelli, B.P. (2003). *Parental involvement by US fathers: Levels, sources, and consequences*. In M.E. Lamb (Ed.), *The role of father in child development* (4th ed., pp. 222–271). New York: John Wiley in English]
9. Rose, S. (2024). Nation of heroes: state stigmatisation of Ukrainian men who flee the war. *Critical Studies on Security*, 14(1), 112–132. DOI: <https://doi.org/10.1080/21624887.2024.2398848> in English]
10. All3Media International. (n.d.). *Midsomer Murders: Our global brand*. Retrieved from. URL: <https://all3mediainternational.com/brand/1/midsomer-murders> in English]

Дата першого надходження статті до видання: 20.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 03.09.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.10.2026